

سؤالات آزمون نهایی درس: جامعه‌شناسی (۳)	پایه: دوازدهم	رشته: ادبیات و علوم انسانی	تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۰۵/۲۹
تعداد صفحه: ۳	مدت آزمون: ۷۵ دقیقه	ساعت شروع: ۷ صبح به وقت تهران	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد (داخل و خارج از کشور) - تابستان ۱۴۰۴	مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir		
ردیف	سؤالات (پاسخ‌برگ دارد)		
	نمره		

۱	درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر را مشخص کنید. الف) مطابق دیدگاهی که دانش عمومی را پایه و اساس هر دانشی می‌داند، دانش‌ها کشف و بازخوانی واقعیت هستند. ب) موضوع علوم انسانی عام‌تر از موضوع علوم اجتماعی است و علوم اجتماعی بخشی از علوم انسانی محسوب می‌شوند. پ) در نگاهی که قدرت را مسئله اصلی سیاست می‌داند، سیاست با غایت و هدف سعادت و فضیلت دآوری می‌شود. ت) فقه شیعه، جامعه‌ای را مطلوب می‌داند که ساختارهای آن عادلانه و حاکمان و کارگزاران آن عالم و عادل باشند.	۱												
۲	کلمه‌های مناسب را از داخل کمانک () انتخاب کنید. الف) گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی ما (دانش عمومی – دانش علمی) است. ب) نشان دادن شیوه صحیح استفاده از دانش‌های ابزاری از فواید علوم (طبیعی – اجتماعی) است. پ) مهم‌ترین منبع قدرت در جوامع امروزی (مالکیت – سازمان) است. ت) فقه، مسائل اجتماعی را (توصیف و تبیین – ارزیابی و دآوری) نمی‌کند.	۱												
۳	گزینه صحیح را انتخاب کنید و شماره آن را در پاسخ‌برگ بنویسید. الف) نظریه‌پردازان کنش اجتماعی، زندگی اجتماعی انسان را با تأکید بر کدام ویژگی‌ها مطالعه می‌کنند؟ (۱) آگاهی و هدف (۲) آگاهی و معنا (۳) هدف و معنا (۴) اراده و ارزش ب) جامعه‌شناسان انتقادی دست شستن از کدام آرمان را مرگ سیاست و بن‌بست زندگی انسان معرفی می‌کنند؟ (۱) تعمیم نتایج مطالعه یک جامعه به همه جوامع دیگر (۲) مطالعه و بررسی وجوه محسوس و مادی و واقعی قدرت (۳) دریافت معنای پدیده‌های اجتماعی در فرهنگ‌ها (۴) یافتن راهی برای دآوری علمی درباره ارزش‌های اجتماعی پ) سیاستی که دولت‌ها برای از بین بردن تفاوت‌های هویتی گروه‌های مختلف در پیش گرفتند، چه نام داشت؟ (۱) همانندسازی (۲) سیاست هویت (۳) تکثرگرا (۴) تعارف ت) فقه اسلامی با به رسمیت شناختن تفاوت‌های قومی، نژادی، زبانی و فقهی، این تفاوت‌ها را به چه فرصتی تبدیل کرد؟ (۱) شکل دادن به دانش علمی (۲) برون رفت از وضعیت موجود به سوی وضعیت مطلوب (۳) شکل‌گیری امت اسلامی (۴) مواجهه فعال با قدرت‌های اجتماعی موجود	۲												
۴	هر عبارت در ستون سمت راست درباره کدام متفکر مسلمان در ستون سمت چپ است؟ (یک مورد اضافی است.) <table><tr><th>عبارت‌ها</th><th>اندیشمندان مسلمان</th></tr><tr><td>الف) با روش عقلی به ارزیابی انتقادی فرهنگ جامعه هند پرداخت.</td><td>(۱) فارابی</td></tr><tr><td>ب) با استدلال عقلی، جوامع مختلف را بر اساس نوع علم، اندیشه و فرهنگ طبقه‌بندی کرد.</td><td>(۲) ابوعلی مسکویه</td></tr><tr><td>پ) با نگاهی تبیینی، کتاب تجارب الأمم را در هشت جلد تألیف کرد.</td><td>(۳) ابوریحان بیرونی</td></tr><tr><td>ت) به روش عقلی توجه چندانی نداشت و از عصیبت به عنوان عامل شکل‌گیری جوامع یاد کرد.</td><td>(۴) ابن خلدون</td></tr><tr><td></td><td>(۵) علامه طباطبائی</td></tr></table>	عبارت‌ها	اندیشمندان مسلمان	الف) با روش عقلی به ارزیابی انتقادی فرهنگ جامعه هند پرداخت.	(۱) فارابی	ب) با استدلال عقلی، جوامع مختلف را بر اساس نوع علم، اندیشه و فرهنگ طبقه‌بندی کرد.	(۲) ابوعلی مسکویه	پ) با نگاهی تبیینی، کتاب تجارب الأمم را در هشت جلد تألیف کرد.	(۳) ابوریحان بیرونی	ت) به روش عقلی توجه چندانی نداشت و از عصیبت به عنوان عامل شکل‌گیری جوامع یاد کرد.	(۴) ابن خلدون		(۵) علامه طباطبائی	۱
عبارت‌ها	اندیشمندان مسلمان													
الف) با روش عقلی به ارزیابی انتقادی فرهنگ جامعه هند پرداخت.	(۱) فارابی													
ب) با استدلال عقلی، جوامع مختلف را بر اساس نوع علم، اندیشه و فرهنگ طبقه‌بندی کرد.	(۲) ابوعلی مسکویه													
پ) با نگاهی تبیینی، کتاب تجارب الأمم را در هشت جلد تألیف کرد.	(۳) ابوریحان بیرونی													
ت) به روش عقلی توجه چندانی نداشت و از عصیبت به عنوان عامل شکل‌گیری جوامع یاد کرد.	(۴) ابن خلدون													
	(۵) علامه طباطبائی													
صفحه ۱ از ۳														

سؤالات آزمون نهایی درس: جامعه‌شناسی (۳)	پایه: دوازدهم	رشته: ادبیات و علوم انسانی	تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۰۵/۲۹
تعداد صفحه: ۳	مدت آزمون: ۷۵ دقیقه	ساعت شروع: ۷ صبح به وقت تهران	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد (داخل و خارج از کشور) - تابستان ۱۴۰۴	مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir		
ردیف	سؤالات (پاسخ‌برگ دارد)		
	نمره		

۵	جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب کامل کنید. الف) در کنش‌های اجتماعی ما آگاهی‌ها و دانش‌هایی وجود دارد که به سبب از نظر، پنهان بوده‌است. ب) علوم انسانی به دلیل اینکه به فهم معانی کنش‌های انسان‌ها می‌پردازند، علوم نامیده می‌شوند. پ) جامعه‌شناسان برای شناختن نظم، از امور مأنوس می‌کنند؛ یعنی از دید یک غریبه به موضوع نگاه می‌کنند. ت) اگر محقق بخواهد تمامی ابعاد یک پدیده اجتماعی خاص را مطالعه کند، از روش کیفی استفاده می‌کند. ث) در اواخر قرن بیستم، به جای قشربندی و کشمکش طبقاتی، محور اصلی مباحثات فکری و سیاسی شد. ج) قرآن کریم، قوانین حاکم بر تداوم و تغییر جوامع و امت‌های مختلف را می‌نامد.	۳															
۶	به سؤال‌های زیر پاسخ کوتاه دهید. الف) علوم انسانی و اجتماعی بومی (اسلامی و ایرانی) باید چه دغدغه‌ای داشته باشند؟ ب) چرا علوم انسانی درباره فعالیت‌های غیرارادی انسان‌ها بحث نمی‌کنند؟ پ) از منظر جامعه‌شناسی تبیینی به چه دلیل برخی جوامع از برخی دیگر پیشرفته‌ترند؟ ت) نادیده گرفتن معنای کنش چه اثری بر مطالعات تبیینی داشته است؟ ث) وجه مشترک قدرت تنبیهی و قدرت تشویقی چیست؟ ج) چرا اندیشمندان مسلمان هر تفسیری را نوعی تبیین به‌شمار می‌آورند؟	۳															
۷	هر عبارت درباره چه مفهومی است؟ الف) چگونگی ارتباط و پیوند میان پدیده‌های اجتماعی: (.....) ب) نگاه به مسائل کنشگران از منظر خودشان و تلاش برای فهم آن‌ها: (.....)	۱															
۸	هر عبارت درباره کدام رویکرد جامعه‌شناسی است؟ الف) انتقاد از وضعیت موجود و تجویز راه‌حل برای بهتر شدن آن کار علم نیست: (.....) ب) داوری درباره ارزش‌ها بیرون از دایره علم، سرنوشت ارزش‌ها را به مناسبات قدرت و ثروت می‌سپارد: (.....)	۱															
۹	عالمان برای شناخت هر یک از موارد زیر، از کدام یک از انواع عقل در معنای عام استفاده می‌کنند؟ الف) پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی: (.....) ب) فهم معنای پدیده‌های اجتماعی: (.....)	۱															
۱۰	با مقایسه دو نوع جامعه‌شناسی تفسیری و انتقادی، جدول زیر را تکمیل کنید. <table><tr><th>رویکرد</th><th>معیار</th><th>موضوع</th><th>روش</th><th>هدف</th></tr><tr><td>جامعه‌شناسی تفسیری</td><td>.....(الف).....</td><td>تفسیر و نگاه از درون به پدیده‌ها</td><td>.....(ب).....</td><td>.....</td></tr><tr><td>جامعه‌شناسی انتقادی</td><td>.....(پ).....</td><td>تفسیری، انتقادی و تجویزی</td><td>.....(ت).....</td><td>.....</td></tr></table>	رویکرد	معیار	موضوع	روش	هدف	جامعه‌شناسی تفسیری	(الف).....	تفسیر و نگاه از درون به پدیده‌ها	(ب).....		جامعه‌شناسی انتقادی	(پ).....	تفسیری، انتقادی و تجویزی	(ت).....		۲
رویکرد	معیار	موضوع	روش	هدف													
جامعه‌شناسی تفسیری	(الف).....	تفسیر و نگاه از درون به پدیده‌ها	(ب).....														
جامعه‌شناسی انتقادی	(پ).....	تفسیری، انتقادی و تجویزی	(ت).....														
صفحه ۲ از ۳																	

سؤالات آزمون نهایی درس: جامعه‌شناسی (۳)	پایه: دوازدهم	رشته: ادبیات و علوم انسانی	تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۰۵/۲۹
تعداد صفحه: ۳	مدت آزمون: ۷۵ دقیقه	ساعت شروع: ۷ صبح به وقت تهران	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد (داخل و خارج از کشور) - تابستان ۱۴۰۴	مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir		
ردیف	سؤالات (پاسخ‌برگ دارد)		
	نمره		

۱۱	با توجه به متن به سؤال‌های زیر پاسخ دهید. «انسان، همواره سه‌گانه قدرت، ثروت و دانش را ارزش‌های واسطه‌ای و پیش‌نیازهای دستیابی به سعادت و کمال حقیقی می‌داند. از این رو هر سه آن‌ها را خوب و خیر قلمداد می‌کند، ولی وقتی عملکرد آن‌ها را در دستیابی به سعادت با یکدیگر مقایسه می‌کند معمولاً دانش را کاملاً مثبت، ثروت را خاکستری و قدرت را بیشتر منفی ارزش‌گذاری می‌کند. اما در دوره اخیر و در جهان اجتماعی مدرن، برخی مدعی شدند که همین ارزیابی‌های اخلاقی و نگاه‌های واسطه‌ای به قدرت و ثروت، دست و پاگیر بوده و مانع توسعه آن‌ها شده است. بعد از آن داوری اخلاقی درباره قدرت و ثروت نادیده گرفته شد تا با گسترش آن‌ها زمینه آسایش و آرامش دنیوی بشر، بیشتر فراهم شود. اما دیری نباید که در کنار نتایج شکر توسعه قدرت، ثروت و دانش، پیامدهای دیگری نیز آشکار شدند. آشکار شدن این نتایج و پیامدهای ناخواسته و ناخوشایند، جنبش‌های اجتماعی و واکنش‌های شدیدی را نیز برانگیخت.»		
	الف) کدام علم در جهان مدرن در خدمت توسعه آسایش و سایر اهداف دنیوی بشر به کار گرفته شد؟ ب) نخستین واکنش و جنبش اجتماعی در جهان مدرن، در برابر کدام یک از این ارزش‌ها شکل گرفت؟		
	به سؤال‌های زیر پاسخ کامل دهید.		
۱۲	چرا از نظر طرفداران عدالت اجتماعی، رویکرد طرفداران قشربندی اجتماعی عادلانه نیست؟	۱	
۱۳	پیدایش نظریه فمینیستی معاصر، نظریه آفریقایی تبار و نظریه آمریکای بومی نتیجه چه مطالبه و درخواستی است؟	۱	
۱۴	عقلانیت جهان اسلام، عرصه‌های علمی را با استفاده از کدام ابزارهای علمی سامان می‌دهد؟ (دو مورد نام ببرید).	۱	
	صفحه ۳ از ۳	۲۰	
	موفق و پیروز باشید.		

راهنمای نمره‌گذاری آزمون نهایی درس: جامعه‌شناسی (۳)	پایه: دوازدهم	رشته: ادبیات و علوم انسانی	تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۰۵/۲۹
تعداد صفحه: ۱	مدت آزمون: ۷۵ دقیقه	ساعت شروع: ۷ صبح به وقت تهران	
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، اینترگران و داوطلبان آزاد (داخل و خارج از کشور) - تابستان ۱۴۰۴	مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش	Azmoon.medu.ir	
ردیف	راهنمای نمره‌گذاری	نمره	

۱	الف) غ (ص ۸) ب) ص (ص ۱۱) پ) غ (ص ۵۷) ت) ص (ص ۱۰۹) «هر مورد ۰.۲۵ نمره»	۱
۲	الف) دانش عمومی (ص ۴) ب) اجتماعی (ص ۱۵) پ) سازمان (ص ۶۰) ت) توصیف و تبیین (ص ۱۰۶) «هر مورد ۰.۲۵ نمره»	۱
۳	الف) گزینه ۲: آگاهی و معنا (ص ۴۰) ب) گزینه ۴: یافتن راهی برای داوری علمی درباره ارزش‌های اجتماعی (ص ۶۵) پ) گزینه ۱: همانند سازی (ص ۸۴) ت) گزینه ۳: شکل‌گیری امت اسلامی (ص ۱۰۷) «هر مورد ۰.۵ نمره»	۲
۴	الف) ۳ ابوریحان بیرونی (ص ۹۹) ب) ۱ فارابی (ص ۹۷ و ۹۸) پ) ۲ ابوعلی مسکویه (ص ۹۹) ت) ۴ ابن‌خلدون (ص ۱۰۰) «هر مورد ۰.۲۵ نمره»	۱
۵	الف) عادت (ص ۳) ب) تفهّمی (ص ۱۵) پ) آشنایی زدایی (ص ۲۰) ت) مطالعه موردی (ص ۵۰ و ۵۱) ث) هویت (ص ۸۵) ج) سنّت‌های الهی (ص ۹۶) «هر مورد ۰.۵ نمره»	۳
۶	الف) ۱- دغدغه کشف واقعیت و ۲- دغدغه تشخیص درست و غلط (ذکر یکی از این دو مورد کافی است) (ص ۷) ب) زیرا کنش نیستند. (ص ۱۱) پ) چون ۱- پیچیده‌ترند و ۲- در رفع نیازهای خود توانا‌ترند. (ذکر یکی از این دو مورد کافی است) (ص ۳۰) ت) سبب شده که بیشتر مطالعات تبیینی به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده ما محدود شوند. (ص ۳۹) ث) در هر دو، پیروی کننده نسبت به تبعیت و پیروی خود، آگاهی دارد. (ص ۵۸ و ۵۹) ج) زیرا تفسیر را هم نیازمند استدلال می‌دانند. (ص ۱۱۴) «هر مورد ۰.۵ نمره»	۳
۷	الف) ساختار اجتماعی یا ساختار (ص ۲۳) ب) همراهی همدلانه یا فهم همدلانه (ص ۳۹) «هر مورد ۰.۵ نمره»	۱
۸	الف) تبیینی (ص ۷۶) ب) انتقادی (ص ۸۹) «هر مورد ۰.۵ نمره»	۱
۹	الف) ابزاری یا تجربی ب) تفسیری (ص ۱۰۳) «هر مورد ۰.۵ نمره»	۱
۱۰	الف) کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها یا معنای کنش‌های اجتماعی یا معنا (ذکر یکی از این موارد کافی است). ب) معنا بخشی یا انسجام بخشی به زندگی اجتماعی (ص ۵۱) (ذکر یکی از دو مورد معنا بخشی یا انسجام بخشی کافی است). پ) کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن یا پیامدهای کنش‌های اجتماعی یا پیامد (ذکر یکی از این موارد کافی است). ت) انتقاد از وضع موجود یا تجویز وضع مطلوب یا تجویز راه رسیدن به وضع مطلوب (ص ۸۰) (ذکر یکی از این موارد کافی است). «هر مورد ۰.۵ نمره»	۲
۱۱	الف) تجربی (ص ۵۴) ب) ثروت (ص ۵۵) «هر مورد ۰.۵ نمره»	۱
۱۲	چون این واقعیت را نادیده می‌گیرد که افرادی که در طبقه اجتماعی پایین متولد می‌شوند، (۰.۵ نمره) با افرادی که در طبقه اجتماعی بالا متولد می‌شوند، به سادگی امکان رقابت ندارند. (۰.۵ نمره) (ص ۷۵)	۱
۱۳	هر گروه، جامعه و فرهنگی می‌خواهد از چشم خودش به خود بنگرد (۰.۵ نمره) و نه از چشم دیگران. (۰.۵ نمره) (ص ۹۰) یا هیچ فرهنگ و هویتی نمی‌پسندد، موضوع نظریه‌هایی باشد (۰.۵ نمره) که در زمینه فرهنگی و تاریخی دیگری شکل گرفته‌اند. (۰.۵ نمره)	۱
۱۴	عقلانیت یا عقل، حس، تجربه زیسته، وحی (ذکر دو مورد کافی است). (هر مورد ۰.۵ نمره) (ص ۱۱۳)	۱
۲۰	جمع نمره	صفحه ۱ از ۱

همکاران گرامی، خدا قوت.

خواهشمند است جهت رعایت عدالت آموزشی، اوراق دانش آموزان، صرفاً بر اساس این راهنما نمره‌گذاری شوند.

با سپاس از همکاری شما